

mange flere Millioner ud end vi, saaledes at den preussiske Flaade i dette Dieblit er, hvad Alle indrømme, vor Flaade mange Gange overlegen, hvorledes kan det ærede Medlem da sige, at det ikke vil være muligt for Preusserne at bringe en Veleiringspark over Østersøen. (Sag d: Det har jeg ikke sagt.) Ja, jeg skal nok referere det ærede Medlem rigtigt. Det ærede Medlem siger, at vi skulle samtidig søge at firkte os Landgangsstederne; men hvad vil det sige? Det vil sige, at vi skulle søge at firkte os paa alle de Steder, hvor Skibe af noget betydligt Dybtgaende kunne lægge til Land, og det vil atter sige, at vi skulle have Fæstningsværker ikke alene omkring Kjøbenhavn, men ogsaa ved Kallundborg, Korsør og Sjøge. (En Stemme: Skjelskør.) Ja, ogsaa ved Skjelskør. Der se vi altsaa Begyndelsen til de Herrers Fæstninger; men naar det ærede Medlem, som giver sig ud for militær Sagkyndig, kommer med en saadan Tale, saa maa vi Lægmand, hvor lidet vi end ville give os ud for at være militær Sagkyndige, sige, at det kunne vi i alt Fald forstaa er en uæsterrettelig Tale om den Slags Ting.

Der er en Sag, som har spillet en vis Rolle i den senere Tid i Debatten, og det er det meget populære Ord, det Ord, der kaldes „almindelig Værnepligt“. Jeg siger kaldes „almindelig Værnepligt“; thi det er blevet udviklet, og jeg kunde af min Erfaring godt paavise mange Exempler paa, at det er saa som saa med den almindelige Værnepligt, vi nu have, den, som Mange ere saa begejstrede for og ville holde paa. Naar en Mand har en krum Taa, bliver han af den Grund fuldstændig fri for Militærtjeneste, uagtet han isøvrigt er fuldstændig tjenstdygtig. (Afskydelse af N. Andersen, Odense Amts 2den Valgkreds.) Ja, det veed det ærede Medlem Bested med, naar han som Sogneraadsmlem har været med til Sæstionerne. Der er jo altsaa ikke saa lidt at sige om den almindelige Værnepligt i den Forstand, hvad Almindeligheden angaar, men tillige ogsaa, hvad Byrden angaar. Naar en Lehnsgreve eller Baron skal aftjene sin Værnepligt, og en fattig Tjenestekarl skal ligge lige saa lang Tid i Tjenesten, da vil jeg spørge dem: er det lige Byrde? Nei, Enhver vil indrømme, at en Tjenestekarl, som ikke har Andet end sine Hænder som Kapital, ikke alene Intet kan tjene i den Tid, han ligger i Tjenesten, men maa sætte til, hvorimod det for den rige Mand er en ren Bagatel, i alt Fald siden 1868. Er han f. Ex. udtagen til Trainkudst, kan han bytte Nu-

mer og blive fri. Byrden vil altsaa alligevel falde ulige paa de Forskjellige. Det maa imidlertid være klart for os, at hvis der virkelig skal være Alvor i vort Standpunkt paa det militære Omraade, og hvis vi ikke skulle indskrænke os til Talemaader, saa at vi sige Et og gjøre et Andet, da maa vi virkelig skrive os den gode gamle Sætning bag Øret, at dersom vi ville naae vort Maal, da maa vi ogsaa ville de Veie, som føre dertil; thi dersom det ikke sker, bliver det til ingen Verdens Ting. Nu sige vi, at det er Venstres Maal her i Danmark, at vi ville indskrænke Udgifterne til Forsvarsvæsenet; men jeg gad vide, hvorledes vi skulde komme dertil, dersom vi ikke gjøre Ende paa og tildels affstasse den almindelige Værnepligt i den Form, hvori vi nu have den; thi det vil da gaa saaledes, at ifølge den Lov, vi i Dieblisset have, med Tillæget af 1880, vil Nar for Nar Rekruternes Antal stige, det er en Selvfølge. Det Mandskab, som ifølge deres Legemshygning ere duelige til at komme ind og blive Soldater, vil altid blive større og større, altsaa selv alene af den Grund ville naturligvis Udgifterne blive større og større. Vi maa altsaa gjøre os dette klart, og det er med det fuldeste Overlæg, jeg i dette Dieblit udtaler mig her i denne Sal, fordi jeg netop ønsker, at vi skulle faae det klaret i den almindelige Befolkning: Ville I have Indskrænkning i Udgifterne til Forsvarsvæsenets Fremme, er det Eders Mening, saa maa I ogsaa vide, at I maa gaa den Veie, som fører dertil; thi ellers bliver der ingen Mening i hele den Tale. Dersom siger jeg: det maa vi klare for os selv, at den Veie maa vi gaa, dersom vi skulle indskrænke disse Udgifter. General Kaasløff, som var en dygtig Mand, talte i 1867 mange gode og smukke Ord; men han sagde: Lad os først komme ind paa den almindelige Værnepligt i den Form, vi nu have, da skal det nok vise sig af sig selv, hvorledes Enden skal blive, og det har ogsaa viist sig. Men, siger det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen), det er udemokratisk; jeg tror, det ærede Medlem har svedt en Del af sit demokratiske Sindelag ud. Det er mistænkligt, naar det ærede Medlem bliver saa om for de demokratiske Principer. Men jeg vil dog tillade mig med den høitærede Formands Tilladelse at læse et Par Linier op af en Mand, som i den nyere Tid efter min Mening har haft den allerhøieste Betydning; nogen enkelt Mand har haft for det danske Folk. (En Stemme: Det er vel Monrad.) Nei, det er Biskop Grundtvig. Monrad har ikke haft nær den Betydning